ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ ΤΑΙΛΑΝΤ, Ο ΜΕΓΑΛΟΒΡΕΠΗΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Μιὰ ἀπιστευτη καὶ τρομερὴ εἴδησις. Ἡ δυναμιτιστικὴ ἀπόπειρα τῶν αναρχικῶν. Μιὰ βόμβα παραμερφώνει τὸν Ταιλάντ. Πῶς ἔχασε τὸ ἕνα του μάτι. Καὶ πῶς τὸν ἔσωσε ὁ γιατρὸς Ντωριάκ. Μετὰ τὴν ἀνάρρωσί του. Ἡ μανία τοῦ ποιητοῦ μὲ τὴ μαγεία. Ὁ μποτιλλιαρισμένος διάβολος. Τὸ μαγικὸ σφυρὶ καὶ τὸ καρφί. Ἡ τρεῖς τρίχες τοῦ διαβόλου. Ἡ πονηρίες τοῦ Σατανᾶ, κ.τ.λ.

Γ'.

Σε προηγούμενα φύλλα τοῦ «Μπουκέτου» σᾶς δώσαμε δυὸ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσες σελίδες γιὰ τὴν περίεργη κι' ἐξωτικὴ, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, ζωὴ τοῦ διασήμου Γάλλου ποιητοῦ Λαυρεντίου Ταιλάντ, παρμένες ἀπ' τὶς «Φιλολογικὲς Ἀναμνήσεις» τοῦ συγγραφέως κ. Γουστάβου Λὲ Ρούζ. Σήμερα σᾶς δίνουμε μιὰ ἀκόμα σελίδα γιὰ τὸν Ταιλάντ, ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρουσα κι' ἐπὶ πλέον δραματικώτατη. Τὴν παίρνουμε κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἴδια πηγή.

«-- 'Ο Λαυρέντιος Ταιλάντ σκοτώθηκε ἀπ' τὴ βόμβα ἑνὸς ἀναρχικοῦ !...»

Ἡ τρομερὴ κι' ἀπίθανη αὐτὴ εἴδησις ἐκυκλοφόρησε ἕνα βράδυ τοῦ 1895 ἀστραπαιώς σ' ὅλα τὰ φιλολογικὰ κέντρα τοῦ Παρισιοῦ, ἀπ' τὸ «Καφὲ Βολταὶρ» ὥς τὸ «Χρυσὸ Ἥλιο» κι' ἀπ' τὸ «Καφὲ—Προκόπ» ὥς τὴν «Κλοζερὶ ντὲ Λιλά». Προκάλεσε δὲ πραγματικὴ ἀπόγνωσι γιατί, μολονότι ὁ γοητευτικὸς αὐτὸς ποιητὴς εἶχε μανιασμένους ἐχθρούς, εἶχε ἐν τούτοις καὶ πολλοὺς ἀφοσιωμένους φίλους ποὺ τὸν ἐλάτρευαν. Τὸ πρᾶγμα μάλιστα φαινόταν περισσότερο ἀπίθανο γιατί ὅλοι οἱ ἀναρχικοὶ ἀγαποῦσαν καὶ σεβόντουσαν τὸ Λαυρέντιο Ταιλάντ.

Σὲ λίγο ὅμως ἡ βραδυνὲς ἐφημερίδες ἔδωσαν ἀκριβεῖς πληροφορίες γιὰ τὸ γεγονὸς αὐτό. Ὁ ποιητὴς δειπνοῦσε, ἔγραφαν, ἥσυχα στὸ «Ρεστωρὰν Φογιό», μόνος του, στὴ συνηθισμένη του θέσι, κοντὰ σ' ἕνα παράθυρο, ὅταν ἔξαφνα ἕνα ἐκρηκτικὸ μηχάνημα, τὸ ὁποῖο οἱ ἀναρχικοὶ εἶχαν κρύψει σὲ μιὰ γλάστρα, ἐξερράγη... Τὰ θραύσματά του ἔβγαλαν τὸ ἕνα μάτι τοῦ ποιητοῦ, τοῦ σακάτεψαν τὸ ἕνα του πόδι καὶ τὸ ἕνα του χέρι, μὰ δὲν τὸν σκότωσαν. Ὁ Ταιλάντ, τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπο δὲν ἦταν πειὰ παρὰ μιὰ ματωμένη μᾶζα καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἔδινε παρὰ ἐλάχιστα σημεῖα ζωῆς, μετεφέρθη ἀμέσως στὸ «Νοσοκομεῖο τῆς Εὐσπλαχνίας» ἐπὰ τῆς ὁδοῦ Ζακόμπ.

Ὅλος ὁ κόσμος τὸν θεωροῦσε πειὰ γιὰ χαμένο καὶ τὴν θοῦσε νὰ κλαίη, ἔχοντας ἀγκαλιασμένο τὸ παιδί της. Ἔξαφνα ὅμως ἀνασκίρτησε κι' ἀναπηδῶντας ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ συζύγου της, μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα, μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

— Τί εἶνε, Ζοάννα ; τὴ ρώτησ' ἐκεῖνος. Τί ἔχεις ;

Τότε ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε μὲ τρόμο :

— Τὰ περιστέρια ! Δὲν τ' ἀκοῦς ;

Πράγματι, ἀπὸ τὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ ἀκουγόταν ἡ θλιμμένη φωνή τους...

— Ξαναγυρίζουν, εἶπε ἡ Ἰνδή. Ποιὸς ξέρει γιατί ; Ἴσως τὸ παιδί μας εἶνε ζωντανὸ ἀκόμα.

Μὰ ὁ Τιμπούρτσιο ὕψωσε τοὺς ὤμους του καὶ τῆς ἀπάντησε...

— Κλαῖνε !... Κλαῖνε ὅπως κι' ἐμεῖς... Εἶνε ἕνα ζευγάρι ποὺ ἔμεινε ἐξ αἰτίας τῶν παιδιῶν του ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ πετάξουν ἀκόμα... Μὰ ἐγὼ γκρέμισα τὸν περιστερῶνα καταγῆς καὶ σκότωσα τὰ πιτσουνάκια... Κύτταξε.

Καὶ τῆς ἔδειξε τὰ καταματωμένα χέρια του.

Κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγο πρόσθεσε :

— Ἔλα νὰ τὰ δῆς...

Ὁ Τιμπούρτσιο ὀγῆκε ἀμέσως μαζὺ μὲ τὴ γυναίκα του καὶ κατέβηκαν στὴν αὐλή... Ἐκεῖ ὁ Ἰνδὸς ἔπιασε στὰ χέρια του τὰ πτώματα τῶν δυὸ μικρῶν περιστεριῶν.

— Κύτταξε, εἶπε στὴ γυναίκα του.

Χωρὶς νὰ πῆ λέξι, ἡ Ζοάννα κύτταξε. Μέσ' στὸν τρόμο της, εἶχε πάψει νὰ κλαίη. Κύτταξε τὸ σύζυγό της, ποὺ τὰ ξαναμμένα του μάτια πετοῦσαν φλόγες.

Ὁ Τιμπούρτσιο τότε τεντώθηκε καὶ πέταξε τὸ ἕνα ἀπ' τὰ ψόφια πιτσούνια στὴ στέγη, μουγκρίζοντας :

— Ὠραῖα !

Ἡ Ζοάννα, ἄφωνη, τρομαγμένη, δὲν μποροῦσε ν' ἀποσπάση τὰ μάτια της ἀπὸ τὸ σύζυγό της, ποὺ τὸν ἔβλεπε νὰ κλαίη μὲ λυγμοὺς καὶ τοῦ ὁποίου τὰ χέρια ἦσαν βαμμένα στὸ αἷμα.

— Πᾶμε, φίλε μου ! τοῦ εἶπε στὸ τέλος. Αὐτὸ ἦταν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ! Τὸ παιδί μας βρίσκεται στοὺς οὐρανούς...

Μπῆκαν κι' οἱ δυὸ στὸ σπίτι καὶ μπρὸς στὸ κρεββάτι ὅπου κοίτοταν τὸ πεθαμμένο παιδί τους, δάκρυα κύλησαν ἀπ' τὰ μάτια τους, ἐνῶ ἀπάνω στὴ στέγη τὰ περιστέρια, ποὺ εἶχαν ξαναγυρίσει, ξεφώνιζαν ἀπελπισμένα.

COELHO NETTO

Ἄλλη μέρα κιόλας, οἱ ἐχθροί του καὶ μάλιστα καὶ μερικοὶ ἀπ' τοὺς φίλους του τοῦ ἀφιέρωναν στὰ περιοδικὰ προστυχώτατα ἄρθρα. Τοῦ ἀρνιόντουσαν κάθε ταλέντο καὶ κάθε φιλολογικὴ ἀρετὴ κι' ἔσερναν τὴ μνήμη του μέσ' στὸ βοῦρκο.

Ὡστόσο ὁ Ταιλάντ ἔζησε ἔπειτ' ἀπ' τὴ δυναμιτιστικὴ αὐτὴ ἀπόπειρα, χάρις στὴν ἐνεργητικότητα τοῦ δόκτορος Ντωριάκ, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε ἐσωτερικὸς γιατρὸς στὸ νοσοκομεῖο ὅπου τὸν μετέφεραν.

Ὁ δόκτωρ Ντωριάκ, ὁ ὁποῖος πέθανε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀπὸ τὰ τραύματα καὶ τὶς κακουχίες τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ὅπου τόσο διεκρίθη γιὰ τὴν αὐτοθυσία του καὶ τὴν ἀφοσίωσί του πρὸς τὸ καθῆκον του, ἔπαιξε σπουδαῖο ρόλο στὴ φιλολογικὴ κίνησι τοῦ Παρισιοῦ κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνος. Ἔκανε μάλιστα συχνὰ παρέα μὲ τὸν Βερλαὶν κι' ἐπειδὴ εἶχε ἀθλητικὸ σῶμα καὶ τεραστία μυϊκὴ δύναμι, συχνὰ μετέφερε τὸν ποιητὴ στὰ χέρια του, ἀναίσθητο ἀπ' τὸ μεθύσι, στὸ σπίτι του.

Ὅταν λοιπὸν μετέφεραν τὸν Ταιλὰντ στὸ νοσοκομεῖο, πλημμυρισμένο στὸ αἷμα καὶ παραμορφωμένο, ὁ Ντωριὰκ ἦταν τῆς ὑπηρεσίας. Μὰ ἔπειτα ἀπὸ λίγες στιγμὲς θὰ παρέδιδε κι' ἔτσι ἔπρεπε νὰ ἐγχειρίση τὸν τραυματισμένο ποιητὴ ὁ δόκτωρ Ντεπρέ, ὁ ὁποῖος θὰ τὸν ἀντικαταστοῦσε. Ὁ δόκτωρ ὅμως αὐτὸς ἦταν ἕνας «σακαράκας» τῆς ἐπιστήμης, θανάσιμος ἐχθρὸς τῆς ἀντισηψίας καὶ ὅλων τῶν νεωτέρων χειουργικῶν προόδων, κι' ἦταν ζήτημα, ἂν ὁ Ταιλὰντ θὰ ζοῦσε, ἐγχειριζόμενος ἀπ' αὐτόν.

Γι' αὐτὸ ὁ Ντωριάκ, θέλοντας νὰ σώση τὸν ποιητὴ ἀπ' τὰ χέρια τοῦ συναδέλφου του, τοῦ ἔκανε μόνος του τὴν ἐξαγωγὴ τοῦ ματιοῦ καὶ δυὸ ἐγχειρήσεις, μιὰ στὸ χέρι του καὶ μιὰ στὸ πόδι του. Ὅλ' αὐτὰ ἔγιναν ἐπιτυχέστατα, μὰ ὅταν ὁ Ντεπρὲ ἔφτασε κι' εἶδε πὼς δὲν τὸν εἶχαν εἰδοποιήσει νὰ κάνη αὐτὸς τὴν ἐγχείρησι, ἐξεμάνη κυριολεκτικῶς.

— Πῶς ! οὔρλιαζε. Ἔτσι μοῦ παίρνετε τοὺς ἀσθενεῖς, κύριε Ντωριάκ ;... Αὐτὰ δὲν ἐπιτρέπονται μεταξὺ συναδέλφων. Ἂν ὁ κ. Ταιλὰντ δὲν ἦταν γνωστὸς σ' ὅλη τὴ Γαλλία, σίγουρα θὰ μοῦ τὸν ἀφίνατε νὰ τὸν... σκοτώσω (!) ἐγώ !...

Μὰ ὁ Ντωριὰκ δὲν ἀπαντοῦσε τίποτε... Χαμογελοῦσε μόνο εὐχαριστημένος γιατί εἶχε κατορθώσει νὰ σώση τὸν ποιητή... Ἐξ ἄλλου κι' ὁ Ταιλάντ, ὅταν ἀργότερα, τὰ ἔμαθε ὅλ' αὐτά, τὸν εὐχαρίστησε μὲ ὅλη του τὴν καρδιά, διατήρησε γι' αὐτὸν αἰωνία εὐγνωμοσύνη καὶ δὲν παρέλειπε ποτὲ νὰ τοῦ ἀφιερώνη τὰ πολυτελέστερα ἀντίτυπα τῶν ἔργων του...

* * *

Ἔπειτα ἀπὸ μῆνες ὁλόκληρους θεραπείας, ὁ Ταιλὰντ ἔκαμε πάλι τὴν ἐμφάνισί του στὸ «Καφὲ—Προκόπ». Μολονότι εἶχε παχύνει καταπληκτικὰ ἀπ' τὴν ἀναγκαστικὴ ἀνάπαυσι στὸ νοσοκομεῖο, μολονότι παραμορφωμένος τώρα, ἐν τούτοις δὲν εἶχε χάσει καθόλου τὸ κέφι του καὶ τὸ γοητευτικὸ πνεῦμα τοῦ. Ὅπως πάντα δέ, μιλοῦσε μὲ πάθος περὶ μαγείας.

— Ὑπάρχουν—ἔλεγε—μερικὰ πράγματα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἤθελα πολὺ νὰ πλουτίσω τὶς συλλογές μου. Ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶνε ἡ μποτίλλια μέσ' στὴν ὁποία ὁ περίφημος μάγος Παράκελσος κρατοῦσε φυλακισμένο ἕνα Διάβολο... Ὤ, θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὴν ἔχω τὴ μποτίλλια αὐτή, μαζὺ μὲ τὸ Διάβολο, ἐννοεῖται... Ἔπειτα θὰ ἤθελα νὰ ἔχω τὸ σφυρὶ καὶ τὸ καρφὶ τοῦ ραββίνου Ζεκιέλ. Ὅπως ξέρει ὅλος ὁ κόσμος, μόλις ὁ ραββῖνος αὐτὸς κάφφωνε μὲ τὸ σφυρὶ τὸ καρφὶ στὸ τραπέζι του, ὅπιος χτυποῦσε τὴν πόρτα του τὴ στιγμὴ αὐτή, τὸν φοφοῦσε σιγὰ-σιγὰ ἡ γῆ ! Ἔτσι, κάποτε ὁ καλὸς βασιλεὺς Ἅγιος Λουδοβίκος, ὁ ὁποῖος ριψοκινδύνευσε νὰ χτυτήση τὴν πόρτα τοῦ ραββίνου, χώθηκε ὥς τὴ μέση στὸ χῶμα... Καὶ ἂν δὲν ζητοῦσε χάρι καὶ ὁ ραββῖνος ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπάη τὸ σφυρί του, ὁ βασιλεὺς θὰ κανόταν γιὰ πάντα μέσ' στὴ γῆ... Πρέπει νὰ βρῶ ὁπωσδήποτε τὸ καρφὶ καὶ τὸ σφυρί... Τέτοια πράγματα δὲν πρέπει νὰ κάνωνται, ὅπως χάνεται ἕνα κουμπὶ ἢ μιὰ ὀμπρέλλα...

Μετὰ τὸ τραγικὸ δυστύχημά του, ὁ Ταιλὰντ φαινόταν πολὺ σπανίως στὸ «Καφὲ—Προκόπ» κι' ἔτσι δὲν τὸν βλέπαμε συχνά. Ἔτρωγε πειὰ στὸ «Καφὲ Φογιό», στὸ ὁποῖο εἶχε γίνει ἡ ἔκρηξις τῆς βόμβας καὶ τοῦ ὁποίου ὁ διευθυντὴς δὲν τοῦ ἔπαιρνε χρήματα.